ॐ

शाहिर वसन्तराय

(स्वकृत शाहिरी पोवाडे संग्रह)

वसन्त ठाकर
नानिवडेकर
१/१८ गोरेगांवकर चाळ,
सेण्ट्रल-प्लाझा सिनेमाजवळ,
गिरगांव, मुम्बई ४००००४
(दूरभाष: २३८५८०९९)

ही हस्तलिखित वही कुणाला मिळाली तर वरील पत्त्यावर पाठविण्याची कृपा करावी अथवा वर दिलेल्या दूरभाष क्रमांकावर कळवावे ही विनंती.

शाहिर वसन्तराय
(नानिवडेकर)

AUGUST	SEPTEMBER	OCTOBER	NOVEMBER	DECEMBER	
1					MON
2			1		TUE
3			2		WED
4	1		3	1	THU
5	2		4	2	FRI
6	3		5	3	SAT
7	4	2	6	4	SUN
8	5	3	7	5	MON
9	6	4	8	6	TUE
10	7	5	9	7	WED
11	8	6	10	8	THU
12	9	7	11	9	FRI
13	10	8	12	10	SAT
14	11	9	13	11	SUN
15	12	10	14	12	MON
16	13	11	15	13	TUE
17	14	12	16	14	WED
18	15	13	17	15	THU
19	16	14	18	16	FRI
20	17	15	19	17	SAT
21	18	16	20	18	SUN
22	19	17	21	19	MON
23	20	18	22	20	TUE
24	21	19	23	21	WED
25	22	20	24	22	THU
26	23	21	25	23	FRI
27	24	22	26	24	SAT
28	25	23	27	25	SUN
29	26	24	28	26	MON
30	27	25	29	27	TUE
31	28	26	30	28	WED
	29	27		29	THU

mportant works | appointments | phones to make

॥ श्री: ॥

॥ ॐ ॥

卐

पोवाडे

— शाहीर वसन्तराय
शंकर नागिवेडकर
(गुरु शाहीर कै. म.ना.
नागिवेडकर - शिष्य)

1988
JANUARY
1
FRIDAY
(१)

१ — सणांची दुर्दशा (पोवाडा)

कितिक दिले अलौकिक सण । हिंदुधर्मानें देशालागून ।
करावी त्यांची कशी गणती ॥ गावी हो त्यांची किती महती ।
पूर्वजांची तारीफ करावी किती ॥
जिथें तिथें अलौकिक गुण । पराक्रम ज्ञान । बघुन स्वाभिमान ।
पूर्वजांना आनंद लई झाला ॥ दिला त्यांनीं आदेश लोकांना ।
बाप हो करा उत्सवाला ॥

(चाल) उत्सवाच्या निमित्तानें यावें एका जाग्याला ॥
सांगावें एकानें आपलें दुःख दुसऱ्याला ॥
दुसऱ्यानें झटावें तें दुःख दूर करण्याला ॥
स्नेहाचा लेप लावावा त्याच्या जखमेला ॥
सहकार परस्परामंदि पाहिजे वाढला ॥
देशाच्या उन्नतिचा विचार मिळावा लोकांनला ॥
लोकांत गुणांचा साठा पाहिजे झाला ॥

(चाल) असा विचार करुनी चित्तीं । दिला आदेश लोकांप्रती ॥
जी जी दिसेल तुम्हांला व्यक्ती । जिचा प्रभाव लोकांवरती ॥
जिच्या शौर्याची कीर्ति दिगंतीं । जी असेल ज्ञानाची मूर्ति ॥
पडूं नये तिची विस्मृति । म्हणुन साजरी करा तिची तिथि ॥
उपदेश पडे कानांवरती । साजऱ्या होती जयंत्या किती ॥
प्रचारांत पुण्यतिथि येती । त्याची किती करावी गणती ॥
(किती वर्णूं लोकांची भक्ति ॥)

(चाल) असे कितीक दिवस चालले । साजरे झाले उत्सव चांगले ।
लोक परी गेले (पार) विसरून ॥ सणांच्या मागील चैतन्य ।
(व्रतांच्या मागील चैतन्य ।) त्यामुळें निर्जीव झाले सण ॥

(चाल) कशी आली सणांची दुर्दशा सांगतो तुम्हांला ॥ (२)
देऊनी लक्ष रादांनो ऐका कवनाला ॥
एखादा उत्सव पातला। गोड धोड करती अन्नाला।
श्रीखंड-पुरी, बासुंदी किंवा जिलबीला ॥
पुरणपोळी, बुंदीचे लाडू, साखरभाताला ॥
अन्नावर ताव माराला (अन्नावर डावा हात माराला!)
करकरुनी आग्रह फार घालती जेवण्याला ॥
लांडग्यावाणी आधाशीपणे खाती अन्नाला ॥
बघा मांजरावाणी जांभया येती समयाला ॥
जड केलं किती जेवणाला। असं म्हणतो जो तो दुसऱ्याला।
(पण) खातांना विचार नाही आला ! ॥ की जपून करावं जेवणाला।
ना तर खणं खातं आपणाला। फिरविती हात पोटाला !
अजगरावाणी मग सुस्त धरणीला पडला ! ॥
पोटाला त्रास फार झाला। अजीर्णानं बेजार झाला।
धांव मारतो दवाखान्याला। काय बोलं वैद्यराजाला।
काय बोलं डॉक्टर साहेबाला। एकावं देऊन ध्यानाला।
पोट दुखीनं डॉक्टर जीव बेजार झाला ॥
कांही तरी तांतडीचा इलाज करावा याला ॥
डॉक्टरानं दिलं औषध कडू प्यायाला ॥
डोळे मिटून, नाक धरून, पिऊ लागला ॥
जेवतांना गोड जेवण विचार नाही केला ॥
म्हणुन आतां असा प्रसंग त्याच्यावर आला ॥
डॉक्टरचीं बिलं भरतांना भंडावुन गेला ॥

(चाल) अशा पितो हकीगतीला। सांगु तुम्हांला। साऱ्या लोकांला।
पडली बघा केवढी मोठी भूल ॥ विसराले उत्सवांचे मूळ।
(विसराले उत्सवांचें मोल।) म्हणुन असा उत्सवांचा
खेळ ! ॥

(चाल) होते जितके आपुले लहान-मोठे उत्सव ॥
आज परी राहिला नाही त्यामधे जीव ॥
उत्सव अलौकिक आपल्या राष्ट्राची ठेव ॥
उत्सवांचे ज्ञान कोणाला आज नाही अवं ॥

(चाल) ते ज्ञान करून देण्यास । आपल्या समाजास । आजच्या समयास (परकेस) । पाहिजे कोणी तरी पुढे आला ॥ असा विचार चित्तामधि भरला । पोवाड्याला आकार कधी आला ॥

(चाल) विघ्नहर्त्या एकदंताचे करुनी स्मरण ॥
सरस्वती ज्ञानदेवीला करून वंदन ॥
दूरदर्शी आपल्या पूर्वजांना अंतरी स्मरुन ॥
व्हावे यथाशक्ति हातून लोकजागरण ॥
चुकवावे थोड्या अंशाने देशाचे ऋण ॥
पूर्वजांच्या पराक्रमाचे करून वर्णन ॥
लोकांचा करावा आपण जागा अभिमान ॥
द्यावी जाणीव लोकांना आपण कुठले? कोण? ॥
भारून टाकावी मने देशप्रेमाने ॥
असा विचार करून चित्तात गातो मी कवन ॥
साथीला ढोलगं आणि डफ, झांज, तुणतुण ॥
गुरु महादेवाच्या चरणी माथा टेकून ।
काव्य-पुष्प वसन्तराय शाहीर करतो अर्पण ॥

(चाल) गुरुकृपा जरि लाभेल । तरीच मग मोल । विद्या पावेल । सफल कवणी नाही तर खास ॥ शाहिरी दीक्षा द्यावी शिष्यास । वसन्तराय विनवी महादेवास ॥

(रचना १२.३.१९५५
ते २३.३.१९५५) ——xox——